

De Raad

Beleidsthema
Klimaatadaptatie

Doel raadsinformatiebrief
Informeren door college

Betreft Lokaal Hitteplan 1.0 Rijswijk

1. Inleiding

De aarde warmt op, de temperaturen worden hoger, zowel overdag als 's nachts en er ontstaan steeds meer weersextremen. Rijswijk moet goed worden uitgerust om veranderingen in het klimaat beter op te kunnen vangen, zowel nu als in de toekomst. We moeten Rijswijk klimaatadaptief maken. Op deze manier zorgen we voor een stad waarin het prettig is om te wonen, werken en te verblijven. Uit de klimaatstresstests van 2022 is gebleken dat hittestress een van de grootste uitdagingen is voor Rijswijk.

Om te zorgen dat Rijswijk klimaatadaptief wordt, waarin de voortdurende ontwikkelingen binnen dit domein worden meegenomen, is in 2022 de Rijswijkse Adaptatiestrategie en Aanpak voor Klimaatverandering (RAAK) vastgesteld door de gemeenteraad (23 034A). Hierin is de visie en strategie opgenomen die past bij de huidige uitdagingen en recente ontwikkelingen in dit gebied.

De RAAK is verdeeld in zeven verschillende thema's, die elk een eigen ambitie en strategie hebben. Het zevende thema is *handelen bij calamiteit*. Dit thema pakt het gezondheidsrisico van hittestress aan en dit doen we door een Lokaal Hitteplan uit te brengen. Het Lokaal Hitteplan is een verdieping op het Nationaal Hitteplan, dat mensen waarschuwt bij langdurige hitte. Deze doorvertaling naar lokaal niveau maakt het mogelijk om de kwetsbare doelgroepen in Rijswijk (ouderen, jonge kinderen en mensen met een verhoogd gezondheidsrisico) te helpen met lokaal maatwerk. Het Lokaal Hitteplan is een praktisch hulpmiddel om samen met maatschappelijke partners onze kwetsbare inwoners op tijd en effectief te waarschuwen tijdens hittegolven. Zo wil Rijswijk nu en in de toekomst een stad zijn waar ook tijdens extreme hitte iedereen veilig, gezond en prettig kan wonen en verblijven.

Het Lokaal Hitteplan 1.0 Rijswijk is in samenwerking met lokale maatschappelijke organisaties, zoals woningcorporaties, kinderopvangorganisaties, de GGD en zorgpartners opgesteld. Het Hitteplan is een dynamisch document en zal elk jaar worden geëvalueerd en, indien nodig, bijgewerkt. Het Hitteplan zal dan ook weer opnieuw vastgesteld worden door het college.

2. Kerninformatie

Uit data-analyses komt naar voren dat er vier gebieden in de stad zijn die het warmst worden. Dit zijn Bogaard stadscentrum, Plaspolder, Oud-Rijswijk en delen van Rijswijk Buiten. Deze gebieden worden ook wel hitte-eilanden genoemd, omdat het hier op warme dagen tot wel 10 °C warmer kan aanvoelen dan de gemeten luchttemperatuur. De voornaamste reden hiervoor is dat er veel versterking is, veel (hoge) gebouwen en asfalt en relatief weinig groen. De inrichting zorgt ervoor dat de warmte blijft hangen doordat deze materialen de hitte opneemt. De warmte kan dan niet ontsnappen en hierdoor blijft de warmte 's nachts hangen. Huizen die te heet worden zijn ofwel niet goed geïsoleerd, of juist te goed geïsoleerd of beschikken niet over zonwering of andere passieve koeling.

Het Lokaal Hitteplan is met name een communicatieplan en we hebben gekozen om de nadruk te leggen op ouderen, kinderen en mensen met een verminderde gezondheid. We hebben gesprekken gevoerd en

afspraken gemaakt met verschillende organisaties (woningcorporaties, kinderopvang, welzijnsorganisatie) in de stad over hoe en wat we gaan communiceren in het geval van een hittegolf.

Het Nationaal Hitteplan wordt geactiveerd in het geval van een verwachte hittegolf, dat is als er meer dan vier dagen op rij een temperatuur van boven de 27 graden wordt verwacht. Landelijk zijn veel communicatiematerialen beschikbaar, die wij en onze partners klaar hebben staan als wij het signaal krijgen dat het hitteplan wordt geactiveerd. Afhankelijk van de doelgroep hebben we geschikte communicatiematerialen, voor zowel online als offline gebruik. Dit zijn flyers in supermarkten, informatieborden van seniorenflats, social media posts, artikelen in Nieuwsblad Rijswijk en op de website. De inhoud van deze communicatie richt zich op de standaard maatregelen: ramen open in de ochtend en avond, gordijnen dicht overdag, veel water drinken etcetera.

Het Lokaal Hitteplan geeft ook een overzicht van de taken en verantwoordelijkheden van alle organisaties in Rijswijk die iets met hitte of de doelgroep te maken hebben. Dit is gebaseerd op de gesprekken die zijn gevoerd met de organisaties. Vanuit deze organisaties is ook gebleken dat er een behoefte is aan opvanglocaties waar mensen verkoeling kunnen zoeken, als hun eigen huizen te heet worden. Fonteynenburg en Welzijn Rijswijk stellen daarom twee locaties beschikbaar waar mensen in koele ruimtes kunnen verblijven tijdens kantoor tijden. Bijkomend voordeel is dat dit bij kan dragen aan sociale cohesie binnen de wijken en minder eenzaamheid.

Tot slot is in dit plan ook aandacht voor dierenwelzijn. Tijdens warme perioden kunnen ook huisdieren en dieren in de openbare ruimte ernstig last krijgen van hitte. Daarom zijn in het plan adviezen opgenomen voor diereneigenaren, en wordt dit thema meegenomen in de communicatieaanpak.

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

Het Lokaal Hitteplan is bedoeld voor acute situaties, het plan wordt elk jaar geëvalueerd. In de komende jaren werken we ook toe naar meer preventieve maatregelen. Er zijn drie opgaven: gebieden, gebouwen en gezondheid. Ons beleid voor behoud en versterking van groene en blauwe structuren draagt bijvoorbeeld bij aan verkoelende zones. Ook nemen we de hitteproblematiek en bijbehorende koeltevraagstuk mee als vast onderdeel in het Warmteprogramma en we jagen initiatieven aan voor meer binnenkoelteplekken in de stad.

In nieuwbouwwijken zoals Rijswijk Buiten worden woningen doorgaans uitgerust met passieve klimaatoplossingen, zoals warmtepompen die ook kunnen koelen. Tegelijkertijd ontstaat er tijdelijk hittestress in de buitenruimte. Private tuinen worden na oplevering vaak eerst versteend ingericht, en recent aangeplante bomen in de openbare ruimte bieden tijdens hun groeifase nog onvoldoende schaduw. Dit patroon is typerend voor veel nieuwbouwwijken in Nederland en maakt deze gebieden tijdelijk kwetsbaar voor hittestress. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen zien we ook duidelijke kansen om hittestress te beperken door minder verharding toe te passen en de vergroening van private buitenruimtes te stimuleren. Deze aanpak sluit goed aan bij bestaande initiatieven zoals Steenbreek Rijswijk, en bij beleidsrichtlijnen zoals de 3-30-300-regel uit het Groenbeleidsplan. Daarnaast worden in Rijswijk Buiten al ontwerprichtlijnen toegepast, waaronder het natuurinclusieve en klimaatadaptieve ontwikkelkader van Merosch.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

Bijlage(n):

- Lokaal Hitteplan – Corsanr. 25.046564